

[Per Federspiel.]

virke for et mellemfolkeligt samvirke i fred og fordragelighed; intet af disse lande har efter krigen udvidet deres territorium på andres bekostning, tværtimod har de i en række tilfælde frigivet underkastede befolkninger til selvstyre. I denne tanke, som er naturlig, og som den høje regering utvivlsomt vil finde har den altovervejende del af den danske befolknings tilstutning, ligger ingen udelukkelse af bestræbelserne for at bringe de nordiske lande i et nærmere samvirke og navnlig et samvirke om deres forsvar. Men disse bestræbelser kan vanskeliggøres ved politisk uenighed i de enkelte lande. Derfor kan jeg ganske slutte mig til de talere, der her i det høje ting i dag har givet tilslutning til fortsatte bestræbelser for at bringe de nordiske lande i et sådant samarbejde, at man vil kunne nå til en nordisk forsvarunion og et samarbejde også på andre områder indenfor de nordiske lande. Men dertil kræves, at der fra samtlige de nordiske landes side tages et klart og ærligt standpunkt til tidens problem, og dér fandt jeg, at den ærede ordfører for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Bomholt, ene blandt samtlige partiets ordførere, eller i hvert fald blandt de forespørgende partiets ordførere, bidrog til at skabe splid, hvor samdrægtighed og samarbejde er nødvendig. Det ærede medlem hr. Bomholt kan ved sine udtalelser ikke alene vække splid indenfor dette høje tings partier, men tillige, som det også er påpeget af andre, også indenfor de andre nordiske lande.

Den højtærede udenrigsminister nævnte i sin indledningstale, at et hovedpunkt i drøftelserne om det nordiske forsvarsforbund har været, hvorledes og på hvilke vilkår de nødvendige leverancer af våben og andet materiel kunne fås. Der har utvivlsomt under disse forhandlinger været en tilbøjelighed til at lægge overvejende vægt på våbenleverancer, på det militære udstyr, på selve forsvarspågten og mindre på det sikkerhedspolitiske indhold af disse drøftelser. Hvis man i højere grad fæstede sig ved det dybere perspektiv, dette, at en stadig større kreds af lande samarbejder til et forsvar for en fælles kultur og fælles idealer, vil det være nødvendigt, at disse lande sikrer deres forsvar, men det vil ikke være det væsentlige. Det politiske samvirke mellem disse lande, hvor enhver angriber ved, at disse lande står sammen, må være det stærkeste våben, og i disse drøftelser efterlyser man, og har også i dag efterlyst, den danske regerings standpunkt. Den højtærede uden-

rigsminister refererede den norske regerings standpunkt: ønsket om i forbindelse med de nordiske forhandlinger at drøfte de sikkerhedspolitiske realiteter, og den svenske regerings standpunkt: ønsket om et fritstående nordisk forsvarsforbund, og kun på eet eneste punkt fik man en antydning af den danske regerings standpunkt. Den danske befolkning har krav på at vide, hvor den danske regering står i disse forhandlinger. Ingen kan have noget imod, og alle her i Norden vil utvivlsomt bifalde, at regeringen fortsætter sine bestræbelser for at føre norske og svenske synspunkter mod hinanden. Men den danske befolkning har krav på at vide, hvad den danske regerings standpunkt i dag er, og den eneste antydning, man her får, var den højtærede udenrigsministers udtalelse om, at det var naturligt for de danske forhandlere at søge at mægle dér, hvor norske synspunkter afveg fra svenske. Forstår jeg det rigtigt således, at den højtærede udenrigsminister derved sigter til, at den danske regering deler den svenske regerings synspunkt på sikkerhedsproblemet og ser det som sin mæglende opgave at nærme det norske synspunkt til det svenske? Herpå har det danske folk krav på at få et svar.

Det sikkerhedsproblem, der ligger for os, kræver alle partiets medvirken, men det kræver deres medvirken til en politik, der er formuleret fra regeringens side. Jeg er i den lykkelige situation i modsætning til det ærede medlem hr. Frode Jakobsen, at jeg er ganske enig i de udtalelser, som mit partis ærede ordfører (Edvard Sørensen) har fremsat, når han ræsonnerer således, at man kan ikke have et isoleret, åbent Norden, der ligger blot for en angriber, at den neutralitetspolitik, som de nordiske lande har levet under i menneskealder, for bestandig er begravet med den 9. april 1940, og at ønsket indenfor alle dele af de nordisk befolkninger er et stærkt og enigt Norden — og for mit eget vedkommende må jeg føje til: et Norden, tilsluttet et større sikkerhedsforbund af demokratiske lande, således som det nu tegner sig, hvor meget man end vil tale om de usikre faktorer.

Bomholt: Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft rettede visse henvendelser til mig. Det ærede medlem opfattede det åbenbart, som om jeg sigtede bl. a. ham personlig for nervøsitet og mindre ansvarsfølelse. Jeg har ikke talt om mindre ansvarsfølelse. Jeg udtalte ordret — og jeg beder den højtærede formand om tilladelse til at citere —: